

מסורת הש"ס

(א) לעיל יט: וש"נ, (ב) לקמן
סג:; (ג) [פ"ד ה"א],
(ד) [פ"ד ה"ד], (ה) [במדבר
לן, (ו) [מיר לז:]

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה ר' יהודה וכו' אלעזרם תנחניה בדר כדי לזנוו וכו' דר' יהודה כ"ז דאדמו ר"י ממש בזיור אלא דתלם מירות בלחור הוי זיור אמוסי מ"י תקימו: (ז) ר"ה מי קמי וכו' ב"י דינני אלא שפשיכו בשעת: (ג) ד"ה שלח נאכוון וכו' ואל לא נאכוון וכו' אלא לשתיה מרובה אבל לא שתהיה שפיה מעומט: (ד) ד"ה אלא משמעי וכו' ואל לאללה גמורה נאכוון:

גליון הש"ס

בְּהָרָן ד"ה גִּרְסִי וְבו'
אֲבָל מַעֲמִידִין וְבו'. עֵינ
לְקַמֵּן כַּג ע"א צִהֲרָן ד"ה
וּמִי שְׂרִי:

פירוש הרא"ש

שניהן רוצין ב' דירין.
וואס איז בלגס לשם דאס
און דאס המוכר בלגס דער
הלווקה שווייץ דמיס וכן
הלווקה דמיס שייפות המוכר
און המוכר פלגן אלץ אן
הרד דענען און וואס שוין
דעמיס שטעל און שוין
דעמיס וואס יאמר הערד
כן היה בלגס שעהדיה לא
אליהו בן משהמסנה אה
שליפות מילתיה בן הכהן כן
דדן כל מוכרין וקוחין
לשום כל אליהו בן אה
דמיס שטעל: ב' דירין אה
שעיו
עומדים ועברו דמיס למפרס
כדפרשית לעיל ב' דירין
מוכרין וקוחין
למורתם ודמיס בריס
מלחין בלגס כיון שלא
היה שוה דורו לו בשעת
ההרשעה דמיס בן שמה
ומהסנה פרוי לעשו בשמות
ההסנה אלץ דירין:
דמיס שניהן רצו: דמיס
שטעמט שטלבוך ומלך
שטעמט בשלם דירין ואלץ
אלץ היה דעמט מעיקרא
בלגס אלץ דמיס רצו
שטעמט הגרד ואלץ כאלן
הפאלה: שניהן רוצין
הגרד: דמיסעל דמיסעל
הגרד בורו למ שטיס
רועין כן ואלץ כוונט בן אה
אלץ ומעיקרא אלץ היה בלגס:
אמר דירין ב' דירין
ואמר דירין אה ב' דירין
אמר דירין: אלץ אה ב' דירין
וכן שיהיה דמיסעל יומר
שטעמט בן שטיס מלחין
דמיסעל חמיס פלגין מלחין

אלא חלי סלע במקח השוה
אלא מתכונים לנדר גמור או
אבילה ושתיה. ומה שהזכר
דכיון דמה שהוליא בפיו אינ

רעז"י

שְׁנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּם הָיוּ יוֹמֵי הַחַיִּים הַנֶּחֱדָשִׁים לְיִשְׂרָאֵל. כְּלוּמָר זֶה הַנִּשְׁבַּע שְׁחִינֵי פִּוְחָת לֹא מָנָה הַסֵּלֶכֶת לֹא הָיָה פִּיּוּ וְלָזֶה שׁוּן לֵבֵךְ שֶׁלֹּא יִפְחָת לֹא מִן הַסֵּלֶכֶת לָזֶה הָיָה נִדָּר כֵּן לִזְרוֹת אֶת חֲזִירוֹ שִׁיתָן לֹא ג' דִּיגִירָן הוּא רוּחָה לֵבֵא וְזֶה שֶׁנִּשְׁבַּע שֶׁלֹּא לִיתֵן לֹא יוֹתֵר מִשְׁכָּל לֹא הָיָה פִּיּוּ וְלָזֶה שׁוּן שֶׁלֹּא הָיָה צִדְדֵּמֹו יִתֵּן יוֹתֵר אֲלֵל לֵבֵךְ נִדָּר שִׁיתָן לֹא בִּג' דִּיגִירָן וּלְפִיכֵךְ מוֹתֵרִין:

שניהם רוצין בשלש
נדרים התיירו חכמים
בר ממל לרבי אמי א
יהודה נשיאה מאן ח
יהודה היא דאמר מי
אין אחד מהן נזיר ל
אלא להפלאה רבא
רבנן מי קתני שניהן
אמר ליה רבינא לר
מסלע והלה אמר בצ
זרוזין הוי אמר ליה
בחבירו שיאכל אצל
שאני נכנס טיפת צ
ליכנס לביתו ולשת
נחבון זה אלא לשום
והא טיפת צונן קאמ
הכי הכא נמי משתע

קתני הכי הוה משמע שניהן ראו בתחלה בשלשה דינרין ^(א) וחלה עכשיו בשעת הנדר אין רוזין אלא סמכא דעמיהו אדבור פיהן ופיהן ולבן שוים ונדר מעילה הוי: **רוזין סנן**. דמשמע מעיקרא הוי רוזין ב' דינרין ואכתי שניהן גמי רוזין ולא היה פיהן ולבן שוין הלכך אפילו ברבן מודו דמותרינן וכדי לזרז אה את זה נתכוונו שניהן: **אמר לו טיפ מסלע והלא אומר בציר משקל**. היכא דאמר שאינו פוחס מסלע וזה אומר שאינו מוסיף על שקל כיון דדברי שניהם קרוזין לשלשה דינרין אמרינן דנדרי ורוזין הוו. אבל הכא כיון דאמר טפי מסלע דהיינו פרוטה והלא אומר קונס שאינו מוסיף לך על פרוטה פחות משקל דהשאת מרחקי מילתייהו משלשה דינרין כיון דדייקי הכי נדרה הוי ואקוריס או לא דזירוזין הוה: **היה מסרב**. שהיה מפאירו לאכול אצלו מעט: **קונס ציתק שאני נכנס**. שנדר שלא יכנס לציבתו: **וטפה קונס שאני טועם**. שלא לאכול אצלו כלום: **מוסר ליכנס לציור ולאכול וימאעל ויאסוחו ימוט טיפת אונן**. אבל לא אכילה מרובה: **שלא נתכוון זה**. המסרב אלא לשום אכילה מרובה שיסעוד אצלו הרבה ולשון טיפת אונן לא נתכוון זה ^(א) שהיא שחיה מועטת: **והא טיפת אונן קאמר**. דמשמע שחיה מועטת ואכילה מועטת: **אלא משמע איניש הכי**. דכי אמר (טיפת אונן) יאכל עמו ודאי לאכילה מתכוון וכי נדר זה שאינו טועם עמו טיפת אונן ודאי לאכילה ^(א) מרובה נתכוון ולהכי מותר לשתות טיפת אונן: **ה"ג משמע איניש הכי**. דכי נתכוון ליתן שלשה דינרין אומר שאינו מוסיף על פרוטה פחות משקל ועלולם נדרי וזרוזין הוו ואפילו דאמר טפי מסלע ובציר משקל:

רַאשׁוֹנָה יָתֵה זִמְרוֹת לְבִטְלָה וְכִי הָאִי גִוּוֹנָא פְּשִׁיטָא לִיָּה לְתַנָּה דְּמַתָּה
עַל שְׁנֵיהֶם וּלְבִסְקוֹ גִּי' כִּךְ הִיָּה שְׂרָזוּ בְּשִׁלְשָׁה דִּינָרִין וּמִנְחָא
קִמְרָמִל: אָמַר לִי טַפִּי מַסְנֵה. כְּלוּמַר שְׁמַר לֹו קוֹנֵם שְׁאִירֵי פִּחוֹ
שֶׁקֶל פְּחוֹת פְּרוּטוֹת: נִדְרָא הוּא אִו זְרוּוִין הוּא. דְּלִיכָא לְמִימַר
לִי טַפִּי מַסְנֵה. שְׁמַר שְׁלָא יִפְחוֹת לֹו מִחֻמְשֵׁי דִּינָרִין וְאִמַר לֹו
מִדְּמַרְחָא כּוּלִי הָאִי בְּדוּקָא דְּנָרִי: שְׁלָא נִתְּנוּן לֹו אִלָּא לְשֵׁם אִינִינְהָ
חֲצִירוֹ שְׁיִכָּל שְׁהִר אִסְכָּר עַל עֲזָמוֹ אִפִּילוֹ דְּרִיסָתָה דְּרִגְלָו וְ

למשה דינרין או דרכם לידור כדי לזרז אבל כשהם מופלגין זה מזה יומר אז אין דרכם לזרז
לדלמה לא דוקא: מותר ליכנס לביתו ולשתות עמו מיפת צונן שלא נחבון אלא לשם
כניסת הבית ועיפת זון לא כיון אלא לזרז וכ"ש שמותר באכילה ושמיה מה שלא הוסיך
גדר גם המחשבה אינה כלום להטויר בלבו אע"פ שאין פיו מנחשו אינו נדר כ"ש זה שהוציא

ארבעה נדרים פרק שלישי נדרים

שנים רלוין בשלה דיגריין. שהמוכר היה דעמו לשלשה ולא נתכוון
בגדו אלא לזרז הלוואה שלא יעמוד על דעמו שאמר ב' א'
דיגריין ושיסכים לשלשה וכן הלוואה נתכוון לשלשה ולא נתכוון אלא
לזרז המוכר שיסכים לכך ולא יעמוד על דעמו שאמר ארבעה דיגריין
ומש"ה לא חייל נדרא וטעמא דמלתא

לפי שדרשן של מוכר ולוקח צ"ק
ומש"ה לא מיקרו דברים שבצ"ל:
גרסינן בירושלמי^א אמר ר' זעירא
הדא דתימא בשאין מעמידין אכל
במעמידין לריכין הימר חסם פירוש
בשאין מעמידין דבריהם שאומר שלא
נדרו בדוקא אלא לזר^ב אכל מעמידין
דבריהן לומר שדוקא נדרו לריכין
הימר חסם. וקשה צעני מאי קמ"ל
זעירא מתניתין היא דקמני שניהם
רוצין כו' וז"ל דקמ"ל דרוצין מעיקרא
קאמרו ולא רצו כדשקליהן וטריין
בגמרא. וזו רבא^ג התם הין מעמיד
אכל זה ואכל זה אין מעמיד כיון
שבטל אכל זה בטל אכל זה וה"פ היה
מוכר חפץ לשנים ואמר קונם שאיני
פוחם לכם מן הסעול והיה בדעמו
לידור לאחד מהם דוקא ולתצירו
לדור לזר כיון שבטל אכל זה בטל אכל
זה. ונראה בדשאין מעמידין דעמון
היה לשלשה דינרין מוכר יכול ליתנו

בפחות משלשה ולוקח יכול ליתן בו יותר משלשה שכיון שמשמעות הנדר אינו אלא לזרז אע"פ שהסכימו בלשם לג' דינרים דברים שבלב הוו ומיהו אין המוכר רשאי ליתנו בשקל ולא הווקא רשאי ליתן בו סלע שהרי עיקר משמעות נדרים אינו אלא לכך ואיכא מאן דאמר דאפילו כשי' האי' בוגג לא חייל נדריהו: תנא בהורפספחא דאבא בלמלין: אף נדרים שאלמו מותרין מיני שלא יהא ספק נודר כשי' לנכסין מיל' אל' מיל' דברו לא יעשה דבריו חולין והציאה הרמב"ם ז"ל בפ"ד מהל' נדרים: **גמ'** לפי שלא ניתנה גזירות אלא להפלה. וה"ה לנדרים דאיתקש לנזירות דלא חייל אלא א"כ יקבל בלא תנאי הלבך מוכר ולוקח שחלו נדרם בתנאי אע"פ שעברו על תנאם לא חיילי נדריהו: **כא' אמר** אפילו יצאם בזמן מ' קטני שניהם רצו. כלומר דמתניתין דנדרי ירוחין לא משום הפלה היא אלא משום ששמו חכמים דעתם שלא נדרו בדוקא אלא לזרז דמי קטני רצו שיהא משמעותו שרצו לבקור שניהם רוצין דמשמע מתחלה ועד סוף. וקשיא לי למאי דס"ד

מעיקרא דטעמא דמתני' משום הפללה הוא למה ליה למתני שניהם רוצים בשלשה דינרין ורצו לבסוף קאמר כלומר שנתקיים המכר בשלשה דינרין אפילו נתנו מוכר בשקל או שנתן בו לוקח סלע ודרך בטל כיון שבשעת נדון לא היה מתבאר הדבר אם יחול אם לאו. ונראה צעירי דתנא רבותא קתני דלא מציעא בשנים שהיו מהלכין דברך ואמר אחד מהם הריני נזיר שזה איש פלוני ואמר חבירו הריני נזיר שאני דלן אחד מהם שזר כרבי יהודה משום רבי טרפון דהתם דין הוא שלא תחול מזירותם לפי שאי אפשר לחול מירות על שניהם וכיון שבטל אצל זה בטל אצל זה שמשעה דלא הויה הפללה אלא אפילו במוכר ולוקח שאפשר שיהא הנדר שכל אחד עבר על תנאו וסד"א דכי האי גונא הפללה מקריא לך מן הסלע ופרטתה ולוקח אמר קונם שאיני מוסיף לך על כיון דנחמא כולי האי לדיוקא בדוקא גדרו ולא לזרז: ל"א איך צויר מן שקל שלא יתן בו יותר מן דינר מי אמרינן כיון שסיים. אלמא אע"ג דנחית לדייקא ושנמחק הרבה ממנה שהיה יית' זונן אפ"ה אמרינן דלאו בדוקא נדר הכא נמי אף על גב דאמר

רוז'נים קמני משמע דמחלה בשנדרים היו רוז'נים 'ג' אלו שהיו ואכן סהדי דדעמן לכן הלכנו כשאמר המוכר לנסוף שכן היה דעמו מחלה כדפרישית אבל אם אמר שדעמו למה שהיו אלו אלו נדרי ויחזיון דהוי נדר קיים ודלא כדברי 'יהודה משום רבי טרפון

גן מופלג יותר מאכילה ושתייה טפי מקלע מופלג משלשה דיגריין:

ר"ן בא.

ג א מ" פ"ח מהלכות
נדריס הלכה י סמג
לאוין רמב טוש"ע יו"ד
סימן ריח סעיף ד:

מוסף רע"י

[illegible]

תוספות

אֵלֶּה לְחַפְּזָהּ. וְהָיָה בְּיָדֶיךָ וְהָיָה
כִּתְּבָה יִפְתָּלוּ וְיִזְכָּר לְדִלְפִּינָה
מִהַדֵּי מִיָּמֶיךָ וְיִזְכָּר לְדִלְפִּינָה
דְּרִיסָה לְמִיּוּמֵי: מִסְפָּקָה
מִמְתְּקֵיכֶם נִפְשֵׁיהָ. וְהָיָה
בְּמִתְּקֵיכֶם אֲשֶׁר יִדְעָה
הַדָּר לְהַגִּיד הִיא דַּעַת אֵל
וְהָיָה בְּיָדֶיךָ אֵלֶּה אֵלֶּה
דְּעִמֵּיהֶם לְהוֹדִיר מִכָּה שִׁינֹל
לֹא לְהַגִּיד שְׂעֵם הַדָּר
לֹא שְׂעֵם יִתֵּן חֵל דָּר אֵל
מִסְפָּקָה יִתֵּן לֹא קִטְלֹא
יִתֵּן לֹא בְּיָדֶיךָ מִסְפָּקָה
לֹא מִשְׁעֵבֶךְ נִפְשֵׁיהָ: רַבָּא
אָמַר. לֹא הִיוּ מִתְּקֵיכֶם
אֲשֶׁר יִמְנָע רַבָּנָן מִי קִטְנִי
שִׁינֹל דְּרִיסָה מִשְׁעֵם
זֶרֶע לְכַפּוּר לֹא מִתְּקֵיכֶם

לאו נדר הוא כלל דדוקא
יים מכוונת לצם לכך התם